

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 991/23
25.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца "Eurobank Direktna", са седиштем у Београду, ул. Вука Караџића бр. 10, чији је пуномоћник Светлана Анђелковић Милошевић, адвокат из Београда, ул. Косовска бр. 34, против туженог АА из..., чији је пуномоћник Иван Стојановић, адвокат из Параћина, ул. Саве Ковачевића бр. 13/7, ради дуга, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београд П 5872/19 од 11.5.2022. године, исправљене решењем истог суда П 5872/19 од 5.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 25.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 5872/19 од 11.5.2022. године, исправљена решењем истог суда П 5872/19 од 5.12.2022. године, у ставу првом и делу става трећег изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 1.021.638,69 динара.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5872/19 од 11.5.2022. године, исправљена решењем истог суда П 5872/19 од 5.12.2022. године у преосталом делу става трећег изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ главног дуга од 1.015.949,05 динара почев од 1.8.2016. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења, док се тужбени захтев за исплату законске затезне камате на преостали износ главног дуга од 5.689,64 динара почев од 22.4.2016. године па до исплате, као и захтев за исплату законске затезне камате на износ главног дуга од 1.015.949,05 динара почев од 22.4.2016. године до 1.8.2016. године, **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка из става четвртог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 5872/19 од 11.5.2022. године, исправљене решењем истог суда П 5872/19 од 5.12.2022. године па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 169.744,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном решењем Првог основног суда у Београду П 5872/19 од 5.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог пуномоћника туженог за прекид или застој поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, укинута је решење о извршењу Основног суда у Параћину Ив.бр. 273/16 од 5.8.2016. године, у целости. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 1.021.638,69 динара са законском затезном каматом почев од 22.4.2016. године па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 140.534,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужилац и тужени су благовремено изјавили жалбе, и то тужилац побијајући је у ставу четвртм изреке због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, а тужени побијајући је у ставу првом, трећем и четвртм изреке, како то произилази из садржине поднете жалбе, из свих разлога прописаних одредбом чл. 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Тужилац је одговорио на жалбу. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу у смислу одредбе чл. 386 Закона о парничном поступку – ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да су жалбе тужиоца и туженог делимично основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе туженог којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 11.5.2009. године закључен је уговор о кредиту бр. ..., између правног претходника тужене "Eurobank EFG" а.д. Београд и ... са седиштем у ..., као дужника, којим је дужнику одобрен кредит са валутном клаузулом у износу од 9.500,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу "Eurobank EFG" на дан пуштања кредита у течај, који кредит је одобрен на рок од 128 месеци, рачунајући од дана пуштања кредита у течај, укључујући грејс период од 12 месеци, док се чланом 5 став 1 предметног уговора, дужник обавезао да на износ кредита одобреног овим уговором плаћа камату банци по променљивој каматној стопи која у тренутку одобравања кредита износи 16,50%, при чему за обавезе из предметног уговора гарантује ББ из ..., ул. ..., а према посебном уговору о јемству који чини саставни део уговора. Тужени АА је дана 29.2.2012. године закључио Уговор о

приступању дугу, са овде тужиоцем, којим је безусловно и неопозиво приступио дугу дужника по основу уговора о кредиту бр. ..., закљученог између правног претходника тужиоца "Еуробанк ЕФГ" а.д. Београд, и ... са седиштем у ..., као дужнику, те се тужени као приступилац дугу обавезао да исти испуни у целости, укључујући поред главнице и камату и све друге трошкове, при чему дуг по уговору о кредиту коме приступилац приступа на дан закључења уговора износи 10.100,00 евра, и приступилац исти отплаћује у једнаким месечним ратама на рок од 96 месеци рачунајући од дана пуштања кредита у течај, укључујући и грејс период од 12 месеци по каматној стопи од 16,50%. Чланом 3 уговора о приступању дугу приступилац је обавезан да на дан закључења уговора преда банци као инструмент плаћања обавезе по овом уговору као и по уговору о кредиту пет бланко сопствених меница и овлашћење за коришћење истих, са клаузулом "без протеста" за наплату потраживања банке по основу главнице редовне камате, затезне камате и других трошкова сходно уговору, и у њу унесе све битне меничне састојке у складу са условима предвиђеним уговором, те да за обавезе по овом уговору гарантује ББ из ..., а према посебном уговору о јемству који чини саставни део овог уговора, као и ВВ према посебном уговору о јемству који чини саставни део овог уговора. Првостепени суд је увидом у меницу серијски број ... утврдио да је наведена меница без протеста издата од стране туженог АА дана 29.2.2012. године у Београду, и да гласи на износ од 1.016.120,91 динара са датумом доспећа дана 21.4.2016. године. На рочишту за главну расправу одржаном дана 11.5.2022. године, пуномоћник тужиоца предложио је да се као доказ користи налаз и мишљење судског вештак Лjubомира Јанковића дат у поступку који се водио пред Основним судом у Параћину П 881/18, а пуномоћник туженог изјавио да је примио предметни налаз и мишљење судског вештака, при чему се није противио коришћењу истог. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Лjubомира Јанковића из Ћуприје од 25.2.2020. године, који је дат за потребе поступка пред Основним судом у Параћину под бројем П бр. 881/18, утврђено је да је кредит пуштен у течај дана 21.3.2012. године у износу од 10.018,45 евра, што представља динарску противвредност од 1.110.543,18 динара, да је према пословним књигама тужиоца, тужени нередовно измиривао обавезе закључно са 1.2.2016. године, и да после тог датума отплата кредита није вршена, те да је кредит проглашен доспелим у целости Одлуком од 5.4.2016. године, у укупном износу од 8.269,59 евра, што у динарској противвредности износи 1.014.322,27 динара, и то на име неизмиреног а доспелог главног дуга износ од 7.585,75 евра (930.444,58 динара), на име доспеле редовне камате износ од 637,38 евра (78.179,05 динара) и на име доспеле затезне камате износ од 46.46 евра (5.689,64 динара). Како је првостепени суд прихватио другу варијанту налаза и мишљења у делу обрачуна камате, утврђено је потраживање тужиоца на дан 21.4.2016. године према другој варијанти обрачуна камате са редовном каматом у висини од 16,50% годишње у складу са уговором, за период од 6.4.2016. године до 21.4.2016. године применом пропорционалног метода обрачуна камате, укупно износи 1.021.638,69 динара.

Све чињенице битне за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио, применом одредбе чл. 8 ЗПП-а.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно применио

материјално право и то одредбе члана 17. став 1, члана 262 став 1, члана 451 Закона о облигационим односима, када је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан у погледу висине главног дуга, јер је овде тужени закључио Уговор о приступању дугу којим је безусловно и неопозиво приступио дугу дужника по основу Уговора о кредиту бр. ... од 11.5.2009. године, те се тужени као приступилац дугу обавезао да исти испуни у целости, укључујући поред главнице и камату и све друге трошкове, а како дужник повериоца, а овде тужиоца по основу Уговора о кредиту бр. ... није измирио дуг који има према тужиоцу по основу тог уговора, то је првостепени суд правилно закључио да тужени као приступилац дугу има обавезу испуњења потраживања тужиоца по наведеном уговору, чију је висину првостепени суд утврдио из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Љубомира Јанковића од 25.2.2020. године.

Правилно је првостепени суд оценио да нису испуњени услови за прекид односно застој овог поступка до правноснажног окончања поступка који се води пред Основним судом у Параћину П 881/18, по тужби овде тужиоца против ББ, као јемца истог новчаног потраживања тужиоца из Уговора о кредиту број ..., јер је правилно закључио да тужилац може захтевати испуњење дуга било од овде туженог било од јемца, па је на основу члана 401 тачка 2. ЗПП-а, одлучено као у ставу првом изреке.

По оцени Апелационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да постоји обавеза туженог да тужиоцу на име невраћеног дуга из Уговора о кредиту бр. ... од 11.5.2009. године, као приступилац дугу исплати износ од 1.021.638,69 динара, а који износ према налазу и мишљењу судског вештака обухвата износ главног дуга, редовне камате и затезне камате.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима указује да је првостепени суд приликом доношења побијане одлуке погрешно применио материјално право и то одредбу члана 1004 Закона о облигационим односима, те да поверилац може своје потраживање наплатити и од главног дужника и од јемца али само истовремено. Код чињенице да је тужени безусловно и неопозиво приступио дугу дужника по основу Уговора о кредиту бр. ..., и као приступилац дугу у смислу одредбе члана 451. Закона о облигационим односима, обавезао се према тужиоцу као повериоцу да ће измирити дуг из уговора о кредиту бр. ... у целости, то је тужилац као поверилац овлашћен да захтева испуњење дуга главног дужника било од овде туженог, као приступиоца дугу, било од јемца, и може вршити избор у смислу редоследа активирања средстава обезбеђења, а може да активира и више средстава обезбеђења истовремено, с обзиром на то да није утврђен редослед њиховог активирања.

Међутим, у погледу одлуке о законској затезној камати, по оцени овог суда, одлука првостепеног суда је донета погрешном применом материјалног права на шта овај суд пази и по службеној дужности.

Како је судски вештак приликом израчунавања укупног дуга већ узео у обзир законску затезну камату, то би досуђивање законске затезне камате на досуђени износ затезне камате од 5.689,64 динара за период након 22.4.2016. године (дана доспелости дуга) било досуђивање камате на камату. Наиме, одредбом члана 279 став 2 ЗОО-а, прописано је да се на износ неисплаћене камате може захтевати затезна камата

само од дана кад је суду поднесен захтев за њену исплату.

Затезне камате имају правну природу споредног потраживања које није самостално утуживо док главница није плаћена у складу са 279 ЗОО-а. Члан 400. ст. 1. ЗОО-а прописује да је ништава одредба уговора којом се предвиђа да ће на камату, када доспе за исплату, почети тећи камата, ако не буде исплаћена. Став два истог члана прописује да се може унапред уговорити да ће се стопа камате повећати ако дужник не исплати доспеле камате на време, док став три истог члана прописује да се одредбе претходних ставова не односе на кредитно пословање банака и других банкарских организација. Став 3 цитираног члана предвиђа да одредба уговора којим би у кредитном пословању банака предвиђала камату на камату није ништава. Банка кредитор у смислу члана 400 ЗОО-а има право на затезну камату на доспелу обрачунату уговорену камату по уговорној стопи, само ако су то странке и уговориле.

Искључење забране наплате камате на камату у банкарском пословању из члана 400 став 3 ЗОО-а односи се на уговорне камате, али не и на затезне камате на неплаћени главни дуг. Уговорна камата, као уговорена цена пласираних новчаних средстава, по својој правној природи представља самостално утуживо новчано потраживање и иста се обрачунава за уговорени период, а потом у складу са наведеном нормом приписује главници, те на тако добијен збир даље тече затезна камата. Са друге стране затезне камате имају правну природу споредног потраживања које није самостално утуживо док главница није плаћена у складу са 279 ЗОО-а. Стога тужиоцу припада камата на износ од 1.015.949,05 динара (који износ представља збир главног дуга и редовне камате) не и законска затезна камата на износ законске затезне камате од 5.689,64 динара.

Поред тога, у погледу одлуке о камати досуђеној на износ дуга од 1.021.638,69 динара првостепени суд је погрешно применио материјално право садржано у одредби чл 324 став 2 Закона о облигационим односима којим је предвиђено да ако рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу када га поверилац позове да испуни обавезу усмено или писмено вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе.

Наиме, како извршни поверилац уз предлог за извршење није поднео доказ да је овде туженог позвао да испуни обавезу главног дужника из Уговора о кредиту ..., то тужени има обавезу да плати камату у висини законске затезне камате почев од дана подношења предлога за извршење, односно од 1.8.2016. године па до исплате због чега је овај суд применом цитиране законске одредбе 324 став 2 ЗОО те одредбе чл. 277 преиначио побијену пресуду у погледу периода дуговане камате.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Са свега изложеног, на основу чл. 390 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом изреке, а на основу члана 394 тачка 4 ЗПП-а, као у ставу другом изреке.

Приликом одлучивања о трошковима парничног поступка првостепени суд погрешно применио одредбе члана 153 и 154 ЗПП-а. Основано се жалбом тужиоца побија одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртог изреке ожалбене пресуде, с обзиром да првостепени суд тужиоцу није признао трошкове на име састава предлога за извршење у износу од 11.250,00 динара, као и трошкове судске таксе на предлог за извршење у износу од 17.960,00 динара, иако је исте тужилац опредељено тражио приликом подношења предлога за извршење, и који су тужиоцу били досуђени решењем о извршењу Основног суда у Параћину Ив 273/16 од 5.8.2016. године.

Међутим, супротно наводима жалбе тужиоца, износ предујма уплаћен јавном извршитељу представља износ који је странка као извршни поверилац дужна да уплати ради покрића трошкова који могу настати у поступку извршења, али се о стварно насталим трошковима за предузете радње у смислу члана 34 Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл.гласник РС" бр. 106/15 са каснијим изменама и допунама) одлучује решењем. Како тужилац уз поднети трошковник на рочишту на којем је главна расправа закључена, није доставио решење на околност које је радње су стварно предузете, то је правилно поступио првостепени суд када тужиоцу није признао трошкове предујма јавном извршитељу.

Неосновани су наводи жалбе тужиоца којима указује да му припадају трошкови парничног поступка на име састава одговора на приговор, ово из разлога што је приговор извршног дужника оцењен као основан. Осим тога, тужилац нема право ни на накнаду трошкова на име плаћања ПДВ, јер ни уз предлог за извршење ни током поступка, није приложио рачун издат овде тужиоцу као доказ да се ради о стварном трошку тужиоца у току поступка, те је правилна одлука првостепеног суда којом тужиоцу није признато увећање трошкова за 20% на име ПДВ-а.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је на основу одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП-а побијано решење преиначио, тако што је обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка, у границама постављеног захтева и према вредности предмета спора, у укупном износу од 169.744,00 динара, и то на име састава предлога за извршење износ од 11.250,00 динара, на име састава једног образложеног поднеска од 20.11.2020. године износ од 11.250,00, динара, на име заступања са приступом и паушалом од стране пуномоћника адвоката на два одржана рочишта у износ од по 12.750,00 динара, на име приступа пуномоћника адвоката на седам неодржаних рочишта износ од по 7.125,00 динара, као и на име судске таксе на предлог за извршење износ од 17.960,00 динара и таксе на пресуду 53.909,00 динара, све одмерено Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећом у време доношења одлуке о трошковима и Таксеном тарифом важећом у време настанка таксене обавезе, са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате.

Са свега изложеног, на основу чл. 401 тачка 3. ЗПП-а одлучено је као у ставу трећем изреке.

Како је тужилац успео у сразмерно незнатном делу у погледу одлуке и трошковима, а састав одговора није био нужан и потребан трошак, то је на основу

одредбе члана 165 у вези са чланом 153 и 154 ЗПП одлучено као у ставу четвртог изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић